

Zastávka č. 1 – Náměstí Jana Zajíce

Náměstí ve Vítkově je pojmenováno po českém studentovi Janovi Zajícovi (3. 7. 1950 - 25. 12. 1969), který spáchal po vzoru Jana Palacha dne 25. 12. 1969 sebevraždu. Upálil se na protest proti okupaci Československa vojsky Varšavské smlouvy v Praze na Václavském náměstí. Jan se narodil do rodiny Marty a Jaroslava Zajícových. V roce 1965 začal studovat na Střední průmyslové škole železniční v Šumperku. Během studia se zajímal o poezii a literaturu a zkoušel psát básně. Pohřeb se konal 2. 3. 1969 ve Vítkově a zúčastnilo se ho přes 8 tisíc lidí. Kromě velké ztráty přinesla Janova smrt rodině mnoho problémů. Matka přišla o místo učitelky a sourozenci ztratili možnost studovat na vysoké škole. O Janovu památku pečuje především Nadační fond Ceny Jana Zajíce, který ve Vítkově uděluje Ceny Jana Zajíce žákům základních a středních škol za mimořádné počiny.

Zastávka č. 2 - Kaple sv. Anny

Kaplička sv. Anny z roku 1860 s Božími muky se nachází na ulici Budišovská. V prvních mapových podkladech ck. Rakouska kolem roku 1765 bylo místo stavby kapličky vyznačeno jako Boží muka, tj. kříž a okolo něj stromy. V letech 1824 došlo ke zhotovení nových geometrických mapových podkladů, kde je rovněž toto místo zakresleno ještě jako Boží muka. Kaplička byla zakreslená v pozemkové mapě v půdorysném tvaru, tak jak ji známe v dnešní podobě včetně Božích muk až v roce 1860. Neexistují žádné písemné zdroje, a proto se nepodařilo zjistit, kdo kapličku postavil. Od původních obyvatel je informace, že stavitelem je zdejší sedlák, který ji postavil jako poděkování za vyslyšení prosby o uzdravení jeho těžce nemocné dcery.

Zastávka č. 3 – Most přes říčku Černou

Říčka Černá pramení u severovýchodního okraje obce Černá ve Slezsku v nadmořské výšce 520 m. Protéká městem Vítkov a dále pokračuje podél železniční tratě vedoucí do obce Heřmánky. U jižního okraje osady Klokočůvek ústí potok Černá do řeky Odry. Kromě bezejmenných potoků jsou přítokem Černé Kamenský potok a Pecovský potok. Mezi obcí Černá a městem Vítkov jsou na toku říčky vybudovány dvě vodní nádrže Pavelák I a Pavelák II.

Zastávka č. 4 – Vlakové nádraží Vítkov

Rozvoj průmyslové výroby přinesl potřebu vybudovat silniční a železniční síť. Dne 15. října 1891 byla slavnostně uvedena do provozu železniční trať ve městě Vítkov. Železniční trať Suchdol nad Odrou – Budišov nad Budišovkou označená číslem 276 je jednokolejná regionální trať o délce 39 km. Trať je obsluhovaná linkou S33 v systému ODIS s motorovými vozy řady 811.

Zastávka č. 5 – Pomník padlých Rudoarmějců

K osvobození města Vítkov došlo 4. května 1945. V 11 hodin vnikl do města předvoj ruských vojsk a postupoval do centra. Další oddíly obklíčily Vítkov směrem od Klokočova a Větrkovic. V poledne již vlála nad Vítkovem vlajka vítězů. Na řadě staveb došlo ke značným škodám. Zničená byla jižní i východní strana náměstí a také nový kostel. Den před osvobozením byla nařízena rychlá evakuace vítkovské nemocnice do Bruntálu. Došlo k odsunu občanů německé národnosti a počátkům zabydlování nových osídlenců.

Zastávka č. 6 – Socha sv. Floriána

Socha svatého Floriána je umístěna proti katolické faře, v blízkosti starého hřbitovního kostela. V roce 1825 ji nechali postavit manželé Cuculinovi. Patronem hasičů a ochráncem proti požárům se stal až po XV. stol. Jedno z pořekadel zní: *"Kde pálí ohně žár a vzrůstá hřích a svár, pomocník je nám dán, svatý Florián."* Z toho plyne, že jeho příměluva může hasit nejen požár, ale i oheň zloby a nenávisti.

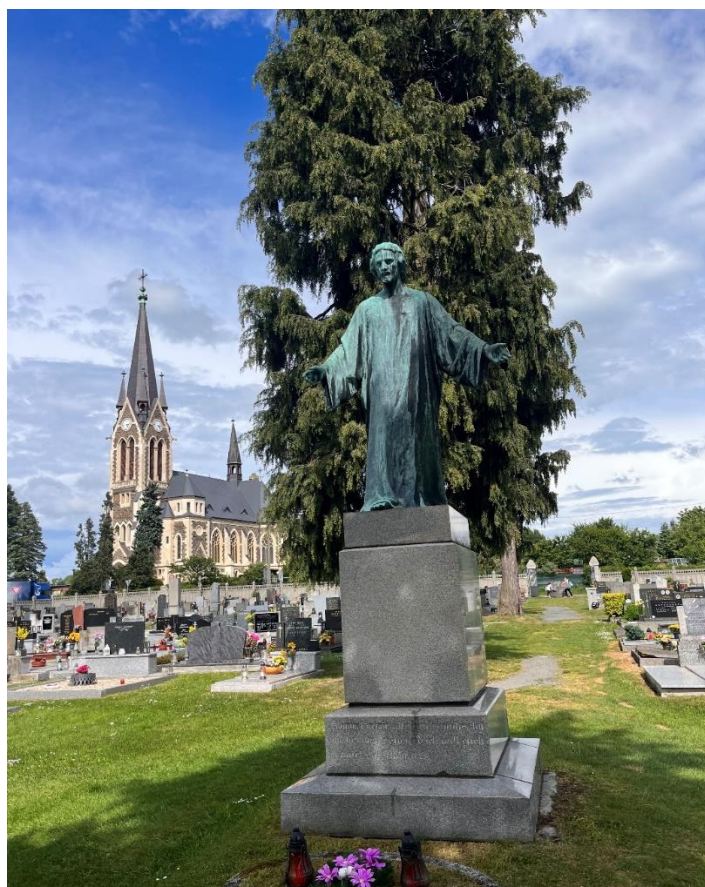
Zastávka č. 7 – Hřbitovní kostel Nanebevzetí Panny Marie

Nachází se na okraji hřbitova jen pár desítek metrů od kostela Nanebevzetí Panny Marie. U vstupní brány se tyčí kamenný kříž z roku 1827. Na nízkém soklu můžeme vidět hranolový podstavec a na jeho čelní straně reliéf postavy Panny Marie Bolestné s mečem v hrudi. Směrem nahoru ke kostelu pak můžeme spatřit další podstavec jehlanového tvaru s reliéfem Kristova umučení zakončený křížem s rameny v podobě trojlístku. Světlo do lodi kostela pouští trojice oken s půlkruhovými záklenky. Další dvě okna můžeme vidět na pětibokém presbytáři (část prostoru křesťanského kostela či katedrály, která je vyhrazena kněžím), k němuž z této strany přiléhá nizoučká boční kaple, prosvětlená dvěma okny.

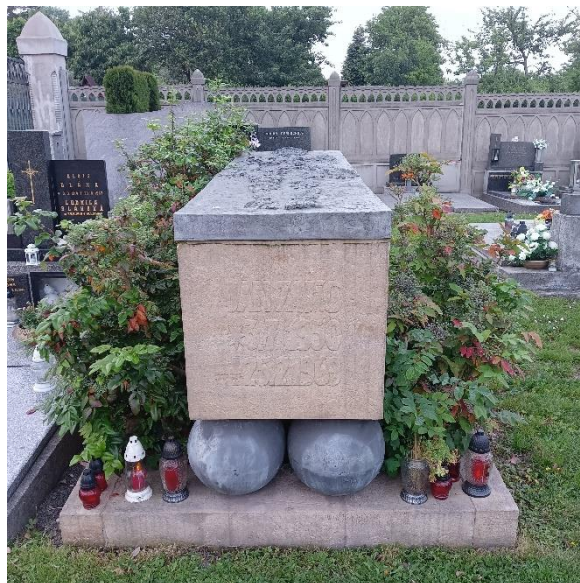
Zastávka č. 8 - Socha Ježíše Krista

Po vleklém sporu vítkovského sochaře Josefa Mühra s tehdejším farářem Hansem Hermetem byla v roce 1905 na hřbitově instalována monumentální bronzová socha Ježíše Krista. Náklady na toto dílo uhradili manželé Josef a Anežka Dröšlerovi.

Zastávka č. 9 – Hrob Jana Zajíce

Se znovuoobjevením demokracie v zemi mohli i občané města Vítkov konečně svobodně žít a vzdát hold zdejšímu významnému rodákovi Janovi Zajícovi. Dne 25. února 1990 se konalo pietní shromáždění k uctění jeho památky, jehož součástí bylo i slavnostní odhalení náhrobku na městském hřbitově, jehož autorem je akademický sochař Olbram Zoubek.

Zastávka č. 10 – Farní kostel Nanebevzetí Panny Marie

Výstavba kostela byla zadána Václavovi Matušovi z Vejprt, jehož návrh uspěl mezi 60 projekty. Stavba započala 27. 9. 1909. Hrabě Camillo Razumovsky daroval dřevo, které sedláci zdarma odváželi na místo budoucího kostela. V roce 1913 proběhlo slavnostní dokončení stavby. V důsledku vypuknutí 1. světové války nastaly obtíže s vnitřním vybavením, takže k vysvěcení došlo až 15. 10. 1918.

Zastávka č. 11 – Pomník Eduarda Schöna Engelsberga

Eduard (23. ledna 1825, Andělská Hora – 27. května 1879, Jeseník nad Odrou) byl hudební skladatel nazývaný rovněž moravským Schubertem. Studoval hudební kompozici, zaměřil se na vokální skladby pro mužské sbory. Složil celkem 169 skladeb se zaměřením na sociální problematiku a slezskou přírodu. V městském parku se busta hudebního skladatele Eduarda Schöna – Engelsberga nachází od roku 1926. Je umístěna na kamenném podstavci, který původně nesl císařskou korunu, ta byla z politických důvodů v roce 1918 odstraněna. Zkomponoval také Německou píseň svobody (Deutsches Freiheitslied), která se ve své době zpívala po celé revoluční Vídni.

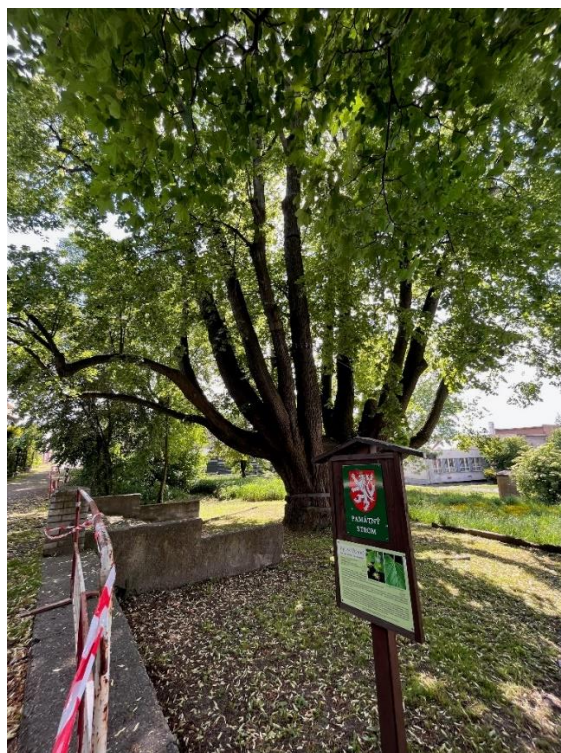
Zastávka č. 12 – Jezírko v parku

Vybudování jezírka v místním parku značně přispělo k rozvoji biodiverzity. Jedná se o krajinný prvek, který výrazně zlepšuje mikroklima celé lokality. Byla zbudována vyhlídková lávka na ostrov uprostřed jezírka. Park je cílem vycházek široké veřejnosti města, nabízí skrýš před letním žárem, je zdrojem kyslíku a také psychické úlevy v dnešní hektické době.

Zastávka č. 13 – Památný strom

V malém parčíku mezi Husovou a Lidickou ulicí se nachází památný strom - lípa velkolistá (*Tilia platyphyllos*), která na první pohled upoutá pozornost kvůli neobvyklému vzhledu. Její větve se bohatě rozvětvují z kmene ve výšce 1,5 metru nad zemí a připomínají tvar chobotnice. Kvůli poškození kmene a koruny byla lípa zajištěna pomocí ocelových lan a obručí. Předpokládané stáří lípy se odhaduje přes 300 let. Obvod kmene ve výšce 130 cm nad zemí měří neuvěřitelných 730 cm. Jako památný strom byla vyhlášena 14. ledna 1972. Ve Vítkově se nachází ještě jedna památná lípa velkolistá, a to v uzavřeném areálu mezi Opavskou a Dělnickou ulicí.

Zastávka č. 14 – Kino Panorama Vítkov

Před zahájením stavby kina se filmová představení konala v sále hostince U veselého Tyroláka. V srpnu 1930 započala stavba městského kina podle projektu Richarda Brosche. Zastupitelstvo si na tuto stavbu vypůjčilo 1 260 000 Kč u novojičínské spořitelny. Kino bylo slavnostně otevřeno 22. ledna 1931 uvedením němého filmu Bílá smrt na Piz Palü. V květnu téhož roku byla provedena instalace moderního zařízení pro mluvený film. V roce 1958 byly dokončeny opravy a rekonstrukce. Bylo instalováno nové akustické obložení, promítací plátno o ploše 32 m², maskovací opona a promítací přístroje Dresden II. Vítkovské kino bylo čtvrtým kinem v kraji, kde se promítaly širokoúhlé filmy (Ostrava, Frýdek, Opava, Vítkov). Od roku 1946 neslo kino název Jas, v roce 1949 kino dostalo úřední název Kino Vítkov. 9. února 2005 bylo kino prohlášeno za kulturní památku, jednalo se o jedinou stavbu kina, která byla postavena na počátku 30. let 20. století. Stavba se dochovala v téměř nezměněné podobě, jak v exteriéru, tak i v detailech interiéru.

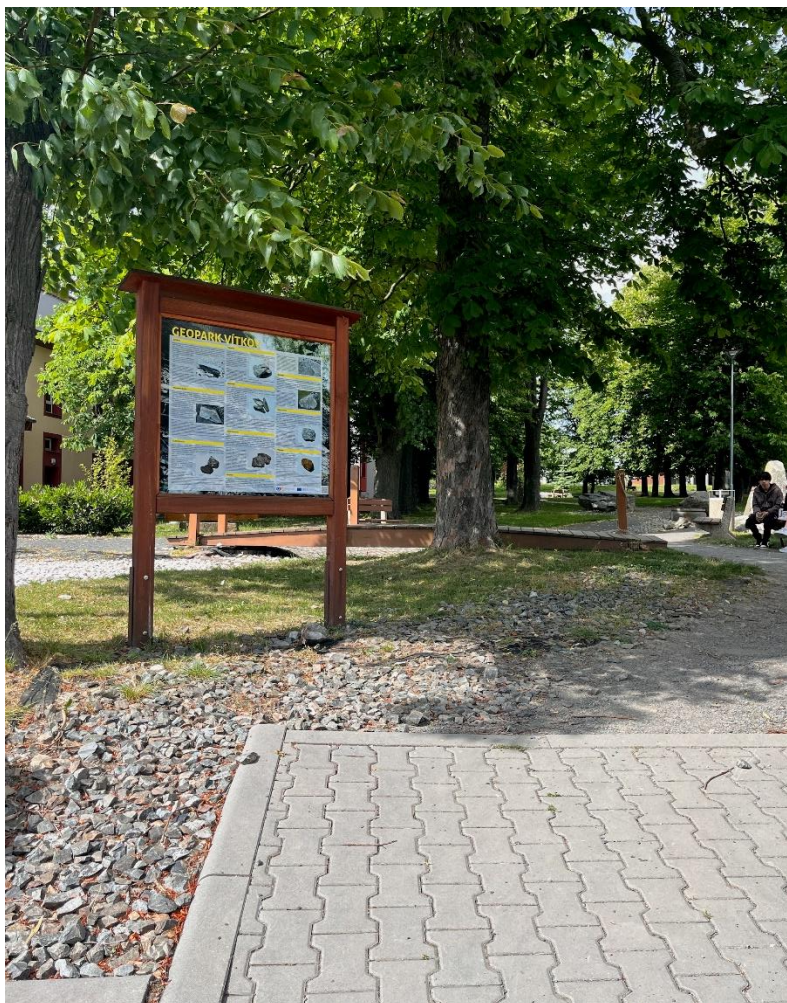
Zastávka č. 15 – Základní škola a gymnázium Vítkov

První dochované zprávy o školství ve městě se datují z konce 16. století. Školu zřídili evangelíci, roku 1630 se stala školou katolickou. První zděná budova školy byla postavena v roce 1803, v roce 1876 byla postavena nová dvouposchoďová školní budova. V roce 1927 byla otevřena školní budova pro české děti (mateřská škola, obecná škola, měšťanská škola). 1. 9. roku 1953 byla na základě vládního plánu zřizování jedenáctiletých středních škol ve Vítkově otevřena jedenáctiletka umožňující nejen ukončení povinné osmileté školní docházky, ale i jedenáctileté se závěrečnou maturitní zkouškou. V okrese to byla první škola třetího stupně, která připravovala žáky pro život se středoškolským vzděláním a ke studiu na vysoké škole. Ve školním roce 1955/1956 měla škola plných jedenáct ročníků, a také proběhly první maturitní zkoušky. Novodobá historie naší školy v podobě, jak ji známe dnes, se začala psát dnem 1. 7. 2013, kdy rozhodnutím zastupitelů města Vítkova došlo ke spojení Základní školy v Komenského ulici 754, Základní školy v Opavské ulici 22 a Gymnázia v Komenského ulici 154. Tak vznikla stávající Základní škola a gymnázium Vítkov, příspěvková organizace.

Zastávka č. 16 – Geopark

Geopark byl slavnostně otevřen v roce 2019 za přispění bývalého absolventa naší školy Mgr. Davida Machače. Seznamuje návštěvníky s deseti druhy hornin, které sem byly dovezeny z různých koutů Severní a Jižní Moravy. Pozorovat můžeme žulu z šumperského plutonu, sádrovec z Kobeřic, rulu a břidlici z Nízkého Jeseníku, mramor z Hrubého Jeseníku, dolomit z Moravského krasu nebo čedič z lávového proudu sopky Velký Roudný a moravskou drobu z oblasti Nízkého Jeseníku a Drahanské vrchoviny. Geopark byl vybudován v rámci projektu česko-polské spolupráce Horniny a flóra v česko-polském příhraničí. Expozici doplňují informační tabule, lavičky a parková výsadba s chodníky. Geopark je celoročně volně přístupný.

Zastávka č. 17 – Pomník J. H. Pestalozziho

Johann Heinrich Pestalozzi (1746–1827) byl švýcarský pedagog se zásadním vlivem na Marii Walburgu. Se svou ženou a spolupracovníky založil ústav pro vzdělávání chudých dětí na svém statku nazvaném Neuhaus. Pedagogice se věnoval i ve svých spisech, ovlivněných J. J. Rousseauem. V průběhu svého života založil několik dalších vzdělávacích institucí, např. pro válečné sirotky nebo pro děti z nevyhovujících sociálních poměrů. Je považován za jednoho ze zakladatelů sociální pedagogiky a zastánců moderního vyučování. Za své zásluhy získal v roce 1792 čestné občanství Francouzské republiky. V témže roce došlo i k setkání mezi ním a Marií Walburgou a vznikl i kunínský výchovně vzdělávací ústav Filantropinum. Nejlépe ho charakterizuje nápis na jeho náhrobku – *Vše pro jiné, nic pro sebe*.

Zastávka č. 18 - Náměstí Jana Zajíce

Nacházíte se opět na výchozím bodu Vítkovského labyrintu, tedy rovněž na bodu závěrečném.

GRATULUJEME!!!

Nyní již zbývá dokončit všechny rébusy a zjistit jméno osoby, která dala našemu městu název.

Pro bližší informace o jednotlivých zastaveních můžete použít naše QR kódy.

